

NIEWINNOŚĆ (436) sb f

e oraz o jasne.

sg N niewinność (39). ◇ G niewinności (89). ◇ D niewinności (17). ◇ A niewinność (114). ◇ I niewinnością (18). ◇ L niewinności (153). ◇ pl G niewinności (1). ◇ A niewinności (2). ◇ L niewinności(a)ch (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII w.; poza tym XVI – XVII(XVIII) w. s.v. winność.

Rzeczownik od „niewinny” (436) :

1. *Brak winy, wolność od zarzutów przestępstwa; bezgrzeszność, stan wolności od grzechu; innocentia Vulg, Mącz, Modrz, Calep, JanStat, Cn; munditia PolAni; castitas Cn [w tym: czyja (258): pron poss (213), G sb, ai i pron (41), ai poss (4)] (431) : A odtychmiáft Pilát ífukál przyczyny iakoby go [Chrystusa] wypuścił dlá iego niewinności OpecŻyw 132, 132v, 133; PatKaz II 72; Vthore obyauyl panna marya czału nyeuynnoŹczy czlouyeczey PatKaz III 99, 137v; WróbŻółt C3v, H8v, 40/13; RejPs 52v, 150v, 163; RejJóz Gv, 14; SeklKat N2v; iako i na IudaŹzu to [Bóg] wymogł że i Źwoi grzech wyznáł i o niewinności ChriŹtuŹowyi Źwiadełtwo wydał. MurzHist Q3; GliczKsiqż N8v; Ktorem kftátem opowiedáć mamy Pánu niewinności náŹze. [...] Procz złoŹci mey kupyá Źye á ná meŹ gotuyá/ Bez winności mey írogoŹ na wlfem okázuyá LubPs O4 marg, L3, Q3, Z marg; íŹ pierwey do Sádu/ czuiác niewinnoŹ ŹwoieŹ/ dobrowolnie ítánał GroicPorz 113v, av; NiewinnoŹ ma dar nadroŹŹy tenem iuŹ vtraçył/ w rodzicach mych prze çieŹky grzech który Adam ípłodzył SeklPieŹ 18v; Gdy iednemu powiedzá/ iuŹ íe dowiedzyano/ ÍŹeŹ ty nic nie winien/ pewná ípráwe dano. A thák cie iutro puŹzczá y hoynie dáruia/ Bo iuŹ twoie niewinnoŹ pewnie wŹyŹcy czuia. RejWiz 121v; BibRadz I 286a, marg Ps 18 arg; mam nádzyeie zupełná w boŹkich dárzech/ znáie niewinnoŹ moieŹ/ íŹ mię nieŹmiertelnoŹciá obdárzá. BielKron 60; [Lubardus] tá m wielká ízkodę poczynił przeŹ miecz y ogieñ ná wŹyŹtki ítrony po çterzy mile. PíŹá kronikarze náŹy íŹ tho Bog przepuŹcił ná krolá prze niewinnoŹ Baryczki [utopionego z rozkazu króla]. BielKron 375; Mącz 239c, 248d, 335c, 356b, 404d, 418b; GórnDworz X7; Prowádziły go [Chrystusa] teŹ niewinne dziátki/ miecąc kwiecie á gáŹłki/ znáki niewinności Źwoiey/ przed nogi iego. RejPos 2v; ÍŹ pátrząc ná one niewinnoŹ iego/ á ná ono podobieñstwo w nim Źwiętych kftátoŹ Źwoich/ [...] miał íobie w nim kochánie Źwoie. RejPos 100v, 100v [2 r.], 101, 343; BiałKat 173v [3 r.]; KuczKat 60; Źwięta páni [Zuzanna] poruczywŹy Pánu Bogu niewinnoŹ íwá wolála ná írogie niebeŹpieczeñstwo gárdło Źwe wydać niŹli íe dáć odwieŹ od oney Źwiętey przyŹtoynoŹci Źwoiey. RejZwierc 201v, 71, 176; RejPosWstaw [21³] marg, [143²]v; CzechRozm 94, 242v; Lecz práwá máia [...] niewinnoŹ káŹdego bezpieczná ze wŹzech ítron çyñieć: rádzić o tem iakoby dobrzi ludzie w pokoiu á w zacnoŹci íwey záchowáni byli ModrzBaz 73v, 85v; SkarJedn 263; WŻy wam çieŹ/ BoŹe/ Źwiádku moiey niewinności KochPs 6; Niewinności myŹli moich ón nie przebaczy. Bom ia záwŹdy Źwiętych iego dróg náŹládoŹwał/ A nigdym od Bogá íwego nie odtępowáł. KochPs 24, 10, 16, 24, 3 6 [2 r.], 61, 64; Nim ten íád doŹzedł/ przyŹły do BiŹkupow líŹty Cefarłkie/ dáiaçy znáć o niewinności AthanáŹego SkarŻyw 389, 46, 81, 136, 184, 185 (8); CzechEp 74, 92, 93, 337; NiemObr 91; KochFr 34; ArtKanc E3v, P6; Omowił íe Krol/ Przitzini íluŹne powiedział niewinnoŹci íwei [...] á zawzdi Panem lákawem bic wŹzitkim íe ofiarował. PaprUp F2, Hv; ActReg 14, 88, 139; Calep 539a; W żywoie niewinności/ ítrzeŹ nas dobrotliwy/ A záty mci çieŹ*

odda/ wżelki człowiek żywy. *GrabowSet* P3v, R2v, R4; Nie zrownam ná wieki w niewinności z oną Pánną niepokalaną *LatHar* 220; Krolowa niebiefka/ [...] tyś ieft ofobliwa oná niewinnością wżyftkie przechodząca Pánná *LatHar* 414, 148, 214, 261 [2 r.], 267, 355 (12); *KołakSzczęśl* C2v; Gdzie też Páweł bronіл niewinności fwoiey. *WujNT* 496,796; *SarnStat* 257, 1076; day nam niewinność/ którąś nam był dał po krzcie/ którąśmy prze grzech fwoy vtráчили *SiebRozmyśl* E2v, D, H2v, H3 [2 r.]; *SkarKaz* 516b; *CzahTr* I3v. Kv; *GosłCast* 52, 71 [2 r.], 72, 73, 74, 76.

W połączeniach szeregowych (15): *OpecŻyw* 23; sam P. Kryftus fyn boży ktory nieobdárowaná ale fwą włáfną fwiátość ma/ fprawiedliwość/ y niewinność *KrowObr* 210v, 213; *RejPos* 4, 49, 52v, 53; *CzechRozm* 206v; dał im vftáwę/ o powściągliwości/ mierności/ fprawiedliwości y niewinności [legem continentiae, moderationis, iustitiae et innocentiae] *ModrzBaz* 117; *SkarŻyw* 81, 195; *Phil* D2; Pokorá/ niewinność/ fzczyrość/ á proftotá ieft nam tym przykładem dziatek zálecona. *WujNT* 76; tak grzeftący nie może znowu doftáć niewinności/ pánieńftwá/ y podobnych rzeczy. *WujNT* 780; *SkarKaz* 245b.

W przeciwstawieniach: »niewinność ... złość (a. zła myśl, a. wszystko złe, a. złościwe występki) (5), krnąbrność, łotrowski uczynek, niepobożność, niesprawiedliwość, niezbożność, skazitelnosc, swawola, zatwardzenie, zuchwalstwo« [w tym: krnąbrność a zatwardzenie (1), swawola a zła myśl (1)] (14): tylko po złoczyńcy zna [sędzia]/ iż vczynku fwego więcey s krnąbrności á z zátwárdzenia niż z niewinności przy. *GroicPorz* ii3; *RejWiz* 36v [2 r.]; *BielKron* 199v; *RejPos* 106; *WujJud* 10; *PaprPan* Hh3; o wżyftkim dáiąc znáć/ á zwłázczá o oney złości/ *Theophilá* y o niewinności S. Iáná. *SkarŻyw* 89; *StryjKron* 146; *Phil* G4; *LatHar* 485; DLá tego fie Práwá ftánowią/ y Státuty/ áby zuchwáłftwo ludzkie było powściągnioné/ á niewinność wefeliłá fie/ y vbefpieczona byłá. *SarnStat* 49.

W objaśnieniu przenośni (2): On fzáty Chryftufowey/ to ieft niewinności/ którą wziął ná Chrzcie S. w nágości fwey/ nie ftrácił *SkarŻyw* 52; *WujNT* 259.

W charakterystycznych połączeniach: niewinność na krzcie obiecana, szczerá (2), utracona (2), wielka (3), wszelka (2); niewinność żywota (3); niewinności głos, myśli (2), stan, stróż (2), świadek (3), zasługa (3), znak; niewinności bronić (4), doznać; uzalić się niewinności (2); przyjść ku niewinności; niewinność czuć, obaczyć, oczyścić, odjąć (2), opowiedáć, oświadczáć, oznajmiać (2), potępić, stracić (5), ujrzeć, utracáć, uznać, widzieć (2), znać; pamiętać na niewinność; cieszyć się niewinnością (z niewinności) (2); kochać się w niewinności (2); uzalić się nad niewinnością.

W charakterystycznych połączeniach przyimkowych: dla niewinności (2), prze niewinność, wedle niewinności, według niewinności, za niewinnością (2).

Przysłowie: Ale ftare przyflowie czym fie cieftą prawi Iż kazdego wiernego niewinnośc wyprawi *RejJóz* 14; *LubPs* Y marg.

Zwroty: »dowieść niewinności« (1): Y dowiodł fwey niewinności/ Nie mieniáć fynowey złości. *BierEz* F4.

»[czyjej] niewinności doznać« = stwierdzić, że ktoś jest niewinny (1): A wżákże gdy fie kto báczny/ możny/ y miłofierny zá nie záftáwi/ á oney ich niewinności dozna: tedy ie vfprowiedliwia *CzechRozm* 217v.

»omawiać, (o)powiedać, oświadczyć [czyj] niewinność« = *absolvere innocentem PolAnt* [szyk zmienny] (4:2:1): *BibRadz 2.Mach 4/47*; aby pisał Papieżowi omawiając fwoię niewynność *BielKron* 195v, 235, 310v, 393, 404; Nam dofyć kilkiem fłow niewinność náfzę oświadczyć *NiemObr* 150.

»(p)okaz(ow)ać (a. ukazać) niewinność [czyj]; okazuje się (a. jest okazana) niewinność [czyja]; okazanie niewinności [czyjej]« = *avertere crimen a se, exhibere iusticiam suam, ponere se extra culpam Mącz; innocentem declarari Modrz; suam innocentiam demonstrare a. ostendere, se expurgare JanStat* [szyk zmienny] (31;3;2): Narzeka prorok ná nieprzyaíoły fwoie okázuiąc przed pánem niewinność fwoię *RejPs* 50v; *LibLeg* 11/152v; A księża IchM niechaj starają się [...] o taki czas, na ktorym by chcieli usprawiedliwić się sprawiedliwem, żałobliwem i płacziwem skargam naszym, albo okazać niesłuszność skarg naszych a niewinności swej przed WKM naszym MP *Diar* 49, 46 [2 r.]; *DiarDop* 99, 106; *LubPs* D3v. L4, aa4; przedfye v Sądu vkaże niewinność fwoię przyfyeğę álbo innemi dowody s ktoremi fye był nágotował. *GroicPorz* ov, n4v, o [2 r.], o2, hh4v; *UstPraw* G [2 r.]; *BibRadz 2.Par* 13 arg; *BielKron* 228; Ponere se extra culpam, Wypráwić fie z yákiego wyftępu/ okázowác niewinność fwą *Mącz* 309c, 151d, 401a, 487a; *ModrzBaz* 85v; *SkarŻyw* 185, 389; *CzechEp* 8, 101; *NiemObr* 91; *GórnRozm* Iv; *GórnTroas* 60; áby káždy/ [...] powinien fwą niewinność fobie równemi w ftanie y w powadze świádky w téy liczbie/ [.,] obiáfnić/ oczyścić/ okázác *SarnStat* 702, 148, 156 [2 r.].

»wywieść swoją niewinność« [szyk zmienny] (3): *LibLeg* 11/138; A obwiniony przyfzedł by pierwey do Vrzędu dobrowolnie/ nie zwiázány/ nie poimány/ chcąc wywieść niewinność fwoię wedle práwá. *GroicPorz* 114, 113v.

Wyrażenia: »Ablowa niewinność« (1): przetoż Ablowę niewinność/ [...] przed oczy nam ftáwi zakon ftáry y nowy. *SkarŻyw* A4v.

»dowody niewinności« (1): wzgárdzenie wáfzelákich dowodow niewinności Pána náfzego/ ktorych Piát fzuwał *LatHar* 317.

»niepokalana niewinność« (1): niepokalana niewinność náświętfzey y wiekuiſtey Pánný Máryey *LatHar* 73.

»niewinność niewinnego« (1): byle niewinność niewinnego (moźnali rzeź [!] wedle Bogá) wkrzywdzenie teź krzywdzácego ták znáczne było *CzechEp* 4.

»pierw(sz)a niewinność« [szyk 3:2] (5): *Diar* 34; *HistRzym* 47v; *ReszList* 147; *KołakSzczęśl* C4v; ták fzáta przednieyfza znáczyć moze niewinność onę pierwízą/ ktorą nam Bog przywraca przez pokutę *WujNT* 259.

»rajska niewinność« (1): zginie chćiwość/ y nierządna miłość zarázem z grzéchem: iuż ráyfka niewinność wróci fye ná zad: gdy márność grzéchu vpádnie. *BiałKat* 193v.

praw. »sprawa [czyjej] niewinności« = *dowiedzenie niewinności* (2): tenze Woiewodá v nas [...] niech fzuwa łálki/ ábyfmy go ku fprawiedliwości dopuścili. Czego ieſli przerzeczony Woiewodá nie będfie mógl vprośc/ to ieſt/ iż go niebędfiemy chćieć przypuścic ku fprawie iego niewinności [*ad expurgandum suam innocentiam JanStat* 627] *SarnStat* 156 [*idem*] 242.

»sprawiedliwa niewinność« (1): iákiey chći á chwały on potrzebuie od ludu fwoiego wiernego: Abowiem nie w żadnych wymyflech/ iedno tey kthora pochodzi s fprawiedliwey niewinności á s fercá czyftego. *RejPos* 32v.

»niewinności świadectwo« [szyk 2:1] (3): á on też swoiey niewinności świadectwo máiąc/ sftąd fię poćiefzyć mógł. *CzechEp* 4, 93; *WujNT* 498.

»święta niewinność; świętość niewinności« (1:1): Szwyatófzcz nyeuynnofzczy telko dobrym fluffa. *PatKaz III* 141; *RejZwierc* 201v.

Szeregi: »cierpliwość i niewinność« (1): Wždy ná iego ćierpliwość y niewinność práwie Poyrzy kiedy *GosłCast* 72.

»niewinność a cnota« (1): którą [ochędogość] miała od Pána fwego: tho ieft/ onę niewinność iey/ á onę przyrodzoną cnotę swoię. *RejPos* 210.

»czystość (a. czystota, a. serce czyste) i (a) niewinność« [szyk 10:2] (12): *OpecŻyw* 4v, 91; *PatKaz II* 31, 35; *RejPos* 27v, 210; *KarnNap* Cv; Anioła Bog do niego połał/ áby mu obiáwił/ czyftość y niewinność małżonki iego *SkarŻyw* 243, 312; *LatHar* 234. Cf »w niewinności a w czystości«.

»niewinność i hańba« (1): Ciężko y ferdecznie wzdycháli: myśląc/ o niewinności y hańbie Pána fwego *SkarKaz* 548a.

»niewinność a krzywda« (1): iż Pan vftáwicznie widzi á ná pieczy ma niewinność á krzywdę wiernych swoich *RejAp* 61v.

»młodość i niewinność« (1): taką láłką młodość iego Pan Bog y niewinność okrafzał. *SkarŻyw* 527.

»niewinność i nieśmiertelność; nieśmiertelność z niewinnością« (1;1): *RejWiz* 133; iuz tám człowiek strácił wnet pirwłze práwo swoie/ niewinność y nieśmiertelność *RejPos* 14v.

»niewinność a (i) pokora« (2): *RejPos* 58; mój namillzy Pánie Iezu Kryfte/ przez tę twoię niewinność wielką y pokorę/ vczynze mię też czyftą á niewinną *SiebRozmyśl* C2.

»niewinność i prawda« [szyk 1:1] (2): Przyiácháli Grekowie z Patryárchą y Cefarzem swoim [...] Prawdę y niewinność Kościoła Rzymłkiego náleżli *SkarJedn* 337; *SkarŻyw* 391.

»prostota (a. prostota) a (i) niewinność« (5): y wedle profoty á niewinności fwey/ wftytkim, to powiadał zá pewnie ćwierdząc/ zem był v Pána Bogá. *SkarŻyw* 331; *KlonFlis* C4. Cf »w prostocie a w niewinności«.

»niewinność i (a) sprawiedliwość« [szyk 10:1] (11): secundum iusticiam meam et secundum innocentiam meam [...] raczy mie łądzić według fprawiedliwosci mey y według niewinności moiey. *WróbŻółt* 7/9; *RejPs* 37; *GroicPorz* v3x; *BibRadz* I 2c marg; *RejZwierc* 201v; *SkarŻyw* 262; *NiemObr* 168; *ActReg* 83; *SkarKaz* 349b. Cf »w niewinności a (i) w sprawiedliwości«.

»stałość i niewinność« (1): á ona święta páni [Zuzanna] wielką ławę odnioflá v wftytkich ftanow zá onę zacną ftalość y niewinność swoię. *RejZwierc* 202.

»niewinność i świętość« (2): Stráciłimy nadroźlzy dar niewinność y świętość/ w Ráiu od rodzicow náłznych *ArtKanc* L7v. Cf »w niewinności a w święto(bliwo)ści«.

»wiara i niewinność« (2): łą obleceni w ftoly białe to ieft w onę zapłátę y w onę pociechę wiary y niewinności swoiey *RejAp* 48. Cf »w wierze i w niewinności«.

»wierność i niewinność« (1): Ale Pan Bog wierności y niewinności náłzey broniąc/ prawdy fwey frodze fię mścić będzie *BibRadz* *5.

»winność a (abo) niewinność« (2): Gdzieby kto broniąc gardla fwego zabił wdrodze, wgołpodzie abo wdomv, o winności a niewinności iego *ComCrac* 16v, 16v.

Wyrażenia przyimkowe: »z niewinnością« = *niewinnie, bez powodu, niesłusznie* (1): bo przychodzą do Krolá pána mego iákies pogrońki z Niemiec/ co Krol z niewinnością ćierpi/ gdyż on iest Pan miłuiący pokoy *BielKron* 231.

»w niewinności« = *in innocentia Vulg; in munditia PolAnt* (132): A tę koronę dáwá buog zwłálczá ony^m fwięty^m/ ktorzy fie w fwe niewinności zachowali *OpecŻyw* 188v; czyalo dzyeucyze maryey tak wnyeuynnofczy zachouano wpczáczyu yey *PatKaz II* 82, 40, 72, 79, 79v, 81; IVdica me domine quoniam ego in innocentia mea ingressus sum [...] Sądź mie miły panie bom ći ia w niewinności tu włzedł. *WróbŻolt* 25/1; iako zawždy w niewinności chodźł miedzy ludem żydowfkim/ iako był fprawiedliwy/ y iako ze złymi nieopczował/ ale z niewinnymi. *WróbŻolt* gg8, H8v, I, 25/11, 100/2; rácz miłofćiwie wyzwołic mnie w niewinnościach moich *RejPs* 163v, 81v; A fńadz błogoflawiony/ kogo wniewinności Tu na fwiecie zaftawłzy/ wezmie k fwey radoći *RejJóz* B4; Wfpominaięcz ty czały ktore przeminęły Dziecię ftoi przedemną w fwoiey niewinności *RejJóz* O2, I7; *RejKup* cc2v; Słtuń Pánye okrutniká ktory w fwey frogoći/ Chce trapić wyerne twoye tu w ich nyewinności *LubPs* P6, B6, Cv, C2v, D2v, D4 (18); *KrowObr* 61v; [Kain] Zabił k woli złey mylli brátá w niewinności. *RejWiz* 37, 36v, 132; *Leop Ps* 100/2; *RejZwierz* 113v, 122; *BibRadz Ps* 25 arg, II 44d marg; *BielKron* 463; pomni ná przodki fwoie/ gdy byli w niewinności ftworzeni/ że fie nie wftydáli nágoći fwoiey. *RejAp* 45; *HistRzym* 75; bo był [Adam] ftworzon [!] w oney niewinności fwoiey/ był fwięty/ był niewinny/ á żadna fie go zmázá niłkąd była nie dotknęła. *RejPos* 100v; Ale człowiek wierny ktorego Pan vpodobał fobie/ ten zázwy chodźi iáko Anyoł w niewinności fwoiey *RejPos* 228; iefli fie nie sfćaniecie iáko ty máte dzyathki w niewinności fwoiey á w tákich cnotach przed oblicznością Páńfká/ nigdy nie mieycie nádzyeie/ ábyćie mieli chodźic w fprawach á w opátrznóći kroleństwá iego fwiętego. *RejPos* 332, 2, 2v, 7v, 13v, 21 [2 r.] (31); ktory [jeniec] w powrozie iáko złodziey/ w niewinności fwoiey fkacze przy koniu pogániná frogiego. *RejZwierz* 186v, 1v, 67 [2 r.], 175v, 176 [2 r.], 267v; chćiałby fie przed Pánem Bogiem ták popiáć/ iákoby wniewinności żył/ á grzechu ná fobie niemiał. *KarnNap* C4; *CzechRożm* 60v, 94, 163; *KochPs* 5, 22, 36; Kto wniewinności ćierpi/ dla Chryfťuła ćierpi *SkarŻyw* 185, 48; *CzechEp* 55; *ReszList* 150; Bo widzę płáč w bogich, á wielkie ciężkoći/ iáko fą zázwiedźieni w fwoiey niewinności *ArtKanc* Q3v, D2v, E3v, I3v, 111, L5v, N17v; *GrabowSet* Q2v; *KochFrag* 29; *LatHar* 340; *KołakSzczęśl* C3; *PowodPr* 11; *SkarKaz* 85b.

~ *W połączeniach szeregowych* (2): A TákJ teź potym ftworzyć raczył y człowieká/ á thák go ftworzył y w niewinności/ y w doftoieńftwie/ y w fwiątobliwoći/ y w niefmiertelności/ máło nie iáko y Anyoła *RejZwierz* 1v, 267v.

W przeciwstawieniu: »w niewinności ... w nieczystoći« (1): Iednák wolę/ wzdáć żywot w niewinności/ Niź Bogá gniewác w nieczyfťoći *GrabowSet* B3.

W charakterystycznych połączeniach: w niewinności wielkiej, zupełnej; w niewinności bronić, chodźic (10), ćierpieć (4), mordowác, okazać się, oświadczać się, prześladowác, stać (7), stworzyć (3), urodźic się, zachowác (się) (8), zostać (4), żyć (żyjący) (4).

Zwrot: »(za)chowác ręce w niewinności« = *być bez grzechu* [szyk zmienny] (2): *LubPs* F3v; Próznom ia tedy warował fye złoći/ Próznom zachował ręce w niewinności *KochPs* 108.

Wyrażenia: »w prawej niewinności« (1): Bo kto już więc w łobie ma to odrodzenie/ á z Ducha świętego takie odnowienie/ ten już ząwždy chodzi w prawey niewinności/ wiárując fie grzechu y wśelákíey złości. *ArtKanc* N3v.

»w wiernej niewinności« (1): (*marg*) Chwałá Pánu nalepśza. (-) [...] Co mu wdzyęcźnie pochodzi s fercá vprzeyeogo/ [...] Ktore przed nim drząc ftoi w wierney niewinności. *RejWiz* 52.

Szeregi: »in conscientia recta a w niewinności« (1): y zadne ani wasni ani nie przyiazni mnie nie wzniecaią dosc praesidia maiąc in Conscientia recta awniewinnosci *ActReg* 88.

»w niewinności a w czystości« [*szyk 1:1*] (2): *PatKaz I* 9v; izebychmy mogli tak ochędozyc myfli nałze iakobychmy w czyłtości a w niewinności przed oblicznością twoią chodząc *RejPs* 147v.

»w niewinności a w posłuszeństwie« (1): aby były [*sprawy nasze*] ftemi złączone ktorzy wniewinnoci a wpośluffenstwie twoiem wstawicznie przemielzkawaią *RejPs* 38.

»w prostocie (a. prostości) a (i) w niewinności« (3): *RejPos* 235v, 341; O nędzne ziarnko y robaczkowie/ ciefzcie fię á czekaycie w proftocie y nie winności/ wzroftu y podwyżłzenia swego. *SkarKaz* 84b.

»w niewinności a (i) w sprawiedliwości« (2): kthorzy od swiáthá przesłádowanie iákíe będą círpiec w niewinności swoiey á w spráwiedliwości swoiey *RejPos* 266v; *CzechRozm* 88v.

»w szczyrości a w niewinności« (1): iáko fie záchowywáli w łczyrości á w niewinności swoiey *RejZwierc* 267.

»w niewinności a w swiáto(bliwo)ści« [*szyk 1:1*] (2): *SeklPieś* 31; Odkupił nas/ ábyfmy mu w swiáto(bliwo)ści á w niewinności słuzyli *RejPosWstaw* 21v.

»w wierze i w niewinności« (1): záchowayże rádзец Krzeft fwoy w wczciwości/ chodząc ząwždy w wierze, y też w niewinności. *ArtKanc* N4. ~

Personifikacja (1): Czárt nań z pieklá łuk ciągnie by mu zádał trwoę: Ale niewinność z wiárá fercá dodawaią *KochMRot* C.

W przen (29) : na zielony^m to dzialaią drzewie/ tzuś nademną/ ktory mám zielonoftz wśelkie niewinności/ a na fuchym tzoż będzie/ to iest na grzélfnych *OpecŻyw* 136v; *WróbŻółt* L6v; iz y ziemiá będąc pomázaná niewinnością krwi oney byłá wżárdzona przed oblicznością bożą *RejPs* 158; Aby nie miał tey śmiałości Dotykać mey niewinności *RejJóz* H3v; kładąc kwiatki nyewinności fwey przed obliczym yego. *LubPs* aa4 *marg*, Rv; Vmylem w niewinności [*Lavabo in innocentia*] ręce moie/ á obchodźilem w około Ołtharz twoy Pánie. *BibRadz Ps* 25/6, I 2c *marg*, *Gen* 20/5; *RejAp* 45; *RejPos* 4, 27 [2 r.], 210 [2 r.], 247; *RejZwierc* 190; Wálzé nędze bępieczna niewinność cukruie *ZawJeft* 39; Niewinnością zmocniona niewzrużona ftoię. *ZawJeft* 46; *LatHar* 1, 217; O/ by niewinność śczera tu miedzy wlytkimi Otrzymála płác z prawdą [...] ále fie baczę/ opák dzieie *GosłCast* 71; Potwarzy łzkodna/ Ty ná niewinność/ Nigdy niegodna/ Zárzucalż śiatki. *GosłCast* 75.

Wyrażenie: »szata (a. suknia, a. stoła) niewinności« (6): Iz opłokáli fthoły niewinności swoiey we krwi Báránká niewinnego. *RejPos* 81; wyganiáiąc ie z Ráiu/ [...] dał im nádzieię/ ifz ich dułzna nágość pokryta/ á fukniá niewinności y spráwiedliwości ftrácona/ wroćic fię im miałá. *SkarŻyw* 262, 264; *LatHar* 675; y odział go łzátą niewinności y spráwiedliwości przez Iezu Chryftá dáną *SkarKaz* 349b, 245b.

Przen (18) : O Panie Iezu Kryfće owieczko niewinności *OpecŻyw* 135v; Podźmyłz zaś do owce/ do gołębiá/ thám łczyrą á proftą widzimy niewinność: á w Lifzcze/ w wilku złość pokrytą. *GórnDworz* LI5.

a) *Ktoś niewinny* [w tym: *czyja (6): pron poss (4), G pron (1), ai poss (1)*] (12) : iako może twá niewinnoftz cirpietz takowé łromocenié *OpecŻyw* [123]v; *RejPs* 52; boć nie mogę pocźciwiey vmrzeć iáko ták k woli bogom wálzým/ ktorým teraz łwą niewinność ofiáruię *BielKron* 60; *RejPos* 339v; *KochPs* 12, 81; *ZawJeft* 16; Bełpieczne będą vlíce y drogi: Iuż niewinności nie będzie nikt łrogi. *GrochKal* 17; ZVZANNE/ łwięty Bog łyłzał/ moc łwą ziáwił/ Dziecię łrzod ludzi łtáwił/ Chcąc/ by niewinność/ z potwarzy wybáwił. *GrabowSet* B3v, B3v; y iáko drugi Fáráo álbo Herod niewinności dziećinney o zdrowie łtoi *LatHar* 2, 319.

b) *Wiek dziecięcy (4)* : *RejWiz* 132; tylko ony bydlátká chodząc zágrzewáły onę niewinność iego/ poznáwłzy łtworzycielá łwego. *RejPos* 19v; iáko á dlaczego ten Pan náłz Iezus Kriřtus ná łwiát łie zyáwić raczył/ [...] y co w młodej niewinności łwoiey pocźł inż był łpřáwowác około zbáwienia náłzego. *RejPos* 28, 355.

2. *Dziewictwo, bycie dziewicą (2)* : Iż iełliby mąż poiął pánienkę pocźciwą [...] á potým omierźiwłzy iá łobie łpotwarzác iá chciał/ [...] á potýmby łie ználázłá niewinność iey/ [...] máią włápic potwarcę onego *RejPos* 343.

Szereg: »niewinność a panieństwo« (1): y zákril zakonem małżeńłkim niewinność á pánieństwo łwiętey mátki łwoiey. *RejPos* 80.

3. *Niesłuszność, niesprawiedliwość [czego] (2)* : bo w tym vkázál niewinnoftz łwé męki *OpecŻyw* 122v; Dawid łwyęty okázuye nyewinność przełłádowánia łwego. *LubPs* B5v.

*** *Dubium (1)* : Abowiem bez mey niewinności [gratis; może błędnie zam. winności] zákryli przedemną doł łieci łwoich/ á bez przyczyny wykopáli doł ná dułzę moię *BibRadz Ps* 34/7.

Synonimy: **1.** *czystość, pobożność, pokora, łwiętołliwośc, łwiętośc, wiernośc*; **2.** *bezmałżeństwo, bezżeństwo, czystośc, dziewictwo, panieństwo*.

Cf [NIEWINA], NIEWINOWACSTWO, NIEWIŃSTWO, WINNOŚĆ